

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه موافقتنامه تحدید حدود مرز دریایی در دریای عمان بین دولت

جمهوری اسلامی ایران و دولت سلطنت عمان»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

موافقتنامه تحدید حدود دریای عمان بین جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان در تاریخ ۵ خردادماه ۱۳۹۴ بعد از جلسات متعدد کارشناسی میان طرفین به امضا رسید. در خصوص اهمیت این موافقتنامه باید گفت به واسطه مشخص نبودن مرز دریایی در دریای عمان و خلیج فارس پاره‌ای از مشکلات برای اتباع کشورهای منطقه به وجود آمده است که از جمله آنها می‌توان به ورود غیرمجاز ماهیگیران به مناطق دریایی کشورهای دیگر اشاره کرد. موافقتنامه حاضر در راستای حل مشکلات این‌چنینی به امضا رسیده است و در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۲ به تصویب صحن علنی رسیده و برای شورای محترم نگهبان ارسال شده است. شورای نگهبان در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۷ مصوبه مجلس را مورد بررسی قرار داده است و ابهامی را مطرح کرده است که ذیلاً مورد بررسی قرار می‌گیرد و در نهایت راهکار پیشنهادی ارائه می‌شود.

مشخصات لایحه

دوره نهم - سال چهارم

شماره ثبت:
۶۰۸

شماره چاپ:
۱۵۷۳

تاریخ چاپ:
۱۳۹۴/۷/۲۵

تبیین ابهام شورا

به‌طور کلی تمام موافقتنامه‌هایی که دارای ابعاد فنی هستند دارای ضامم و پیوست‌هایی می‌باشند که طی آنها به تبیین جنبه‌های فنی موضوع پرداخته می‌شود. موافقتنامه حاضر نیز دارای نقشه‌ای است که ترسیم خط مرزی بین طرفین را نشان می‌دهد. ابهام شورای نگهبان در خصوص به رؤیت رسیدن نقشه و تصمیم مجلس براساس اشراف به تمام موضوع است. درواقع شورای نگهبان از این موضوع که آیا نقشه منضم شده به این موافقتنامه در مجلس مورد توجه قرار گرفته است و موافقتنامه براساس آن به تصویب رسیده است اطمینان حاصل نکرده است و این موضوع را به‌عنوان ابهام طرح نموده است.

معاونت پژوهش‌های
سیاسی - حقوقی
دفتر: مطالعات حقوقی

درواقع موضوع مذکور در ادامه عدم ارسال این نقشه به همراه مصوبه مجلس به شورای نگهبان مطرح شده است. در نهایت شورای نگهبان تصمیم در خصوص این مصوبه را منوط به وجود این نقشه کرده است.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:
۲۴۰۱۴۵۲۷-۱

راهکار پیشنهادی

با عنایت به ایراداتی که شورای محترم نگهبان در خصوص موافقتنامه تحدید حدود دریای عمان عنوان کرده‌اند نکات زیر قابل ذکر است:

تاریخ انتشار:
۱۳۹۵/۲/۱۱

الف) در لایحه ارسالی از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی، نقشه مرز دریایی مورد توافق طرفین به لایحه پیوست شده است و وضعیت دقیق مختصات نقاط تعیین شده برای ترسیم مرز نیز در خود موافقتنامه قید شده است. با عنایت به این موضوع به نظر می‌رسد نقشه منضم شده به موافقتنامه به شورای نگهبان ارسال نگردیده است. لذا لازم است که نظر شورای نگهبان در این خصوص تأمین شود و نقشه منضم شده به موافقتنامه برای شورای نگهبان ارسال شود.

ب) در خصوص ثبت نمودن نقشه منضم شده به موافقتنامه در سازمان ملل و طی فرآیند ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل چند نکته قابل ذکر است:

اولاً درست است که نقشه مزبور باید به تصویب مجلس برسد و در همین راستا این نقشه در کارگروه بررسی این موافقتنامه نیز به نظر مجلس رسیده و با توجه به آن، موافقتنامه تصویب شده است اما برای روشن شدن موضوع باید به‌عنوان یک نکته فرعی توجه داشت که ثبت سند در سازمان ملل یک عمل اجرایی است و جدای از سازوکار تقنینی می‌باشد. ثانیاً ثبت یک سند در سازمان ملل در قالب یک موافقتنامه مستلزم طی فرآیند قانونی آن در مراجع داخلی کشورهاست. از این منظر لازم است که این موافقتنامه در ایران و عمان مراحل قانونی خود را سپری کرده و در نهایت بعد از تبدیل شدن به قانون در دبیرخانه سازمان ملل به ثبت برسد.

نتیجه‌گیری

برای رفع ابهام شورای نگهبان لازم است که نقشه مذکور به مصوبه مجلس منضم شود و برای شورای نگهبان ارسال گردد تا به این نحو ابهام مورد اشاره شورای نگهبان مرتفع شود.

